

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΦΥΜΑΤΙΩΣΗΣ, 24 ΜΑΡΤΙΟΥ 2017

Αθήνα, 23 Μαρτίου 2017

Η 24η Μαρτίου έχει καθιερωθεί ως Παγκόσμια Ημέρα κατά της Φυματίωσης, με σκοπό να υπενθυμίζει σε όλους μας ότι το πρόβλημα της φυματίωσης εξακολουθεί να υπάρχει και θα πρέπει να συνεχίζεται αμείωτη η προσπάθεια για την πρόληψη και τον έλεγχο της νόσου.

Η φυματίωση είναι λοιμώδης νόσος που οφείλεται στο μυκοβακτηρίδιο της φυματίωσης και μεταδίδεται αερογενώς από άτομα που πάσχουν από ενεργό μεταδοτική μορφή της νόσου. Η φυματίωση συνεχίζει να αποτελεί μείζον πρόβλημα δημόσιας υγείας παγκοσμίως. Εκτιμάται ότι το ένα τρίτο του πληθυσμού της γης έχει μολυνθεί από το μυκοβακτηρίδιο και ότι ο ένας στους δέκα από τους ανθρώπους που έχουν μολυνθεί πρόκειται να εμφανίσει ενεργό νόσο στη διάρκεια της ζωής του.

Σύμφωνα με τα τελευταία δημοσιευμένα στοιχεία του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (WHO) και του Ευρωπαϊκού Κέντρου Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων (ECDC), το 2015 εκτιμάται ότι σημειώθηκαν παγκοσμίως 10.400.000 νέες περιπτώσεις φυματίωσης, από τις οποίες οι 323.000 στην Ευρώπη. Παρά το γεγονός της ύπαρξης αποτελεσματικής θεραπείας, το 2015 η φυματίωση ήταν υπεύθυνη για το θάνατο 1.8 εκατομμυρίου ανθρώπων, 400.000 από τους οποίους ήταν ασθενείς με HIV λοίμωξη, αποτελώντας μία από τις 10 συχνότερες αιτίες θανάτου παγκοσμίως και το συχνότερο αίτιο θανάτου από λοιμώδες νόσημα, προκαλώντας περισσότερους θανάτους από την HIV λοίμωξη και την ελονοσία. Πάνω από το 95% των θανάτων από φυματίωση σημειώνονται σε χώρες χαμηλού και μέτριου εισοδήματος, γεγονός που καταδεικνύει την ανάγκη αντιμετώπισης των ανισοτήτων όσον αφορά την πρόσβαση στη διάγνωση και τη θεραπεία της νόσου. Η φυματίωση ευθύνεται για το 35% των θανάτων των ασθενών με HIV λοίμωξη, αποτελώντας κύριο αίτιο θανάτου σε αυτή την ομάδα πληθυσμού.

Η φυματίωση παρόλα αυτά είναι νόσος που θεραπεύεται. Το διάστημα 2000–2015, σώθηκαν 49 εκατομμύρια ζωές μέσω της διάγνωσης και της αποτελεσματικής αντιφυματικής θεραπείας. Δυστυχώς όμως, εκτιμάται ότι 4.3 εκατομμύρια άνθρωποι σε όλο τον κόσμο, δηλαδή το 1/3 των ασθενών με φυματίωση, οι περισσότεροι από τους

οποίους ανήκουν σε ευάλωτες κοινωνικές ομάδες (ασθενείς με HIV λοίμωξη, κρατούμενοι, χρήστες ουσιών, μετακινούμενοι πληθυσμοί), δε διαγιγνώσκονται και δεν θεραπεύονται, λόγω αδυναμίας πρόσβασής τους σε ποιοτικές υπηρεσίες υγείας. Η αναζήτηση και η θεραπεία των ανθρώπων αυτών, αποτελεί βασικό βήμα για την επίτευξη του στόχου της εξάλειψης της φυματίωσης που έθεσε ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας και συγκεκριμένα, της μείωσης της επίπτωσης και των θανάτων από φυματίωση μέχρι το 2035, κατά 90% και 95% αντίστοιχα, συγκριτικά με το 2015. Είναι φανερό ότι για να επιτευχθεί η εξάλειψη της νόσου, κανείς δεν πρέπει να μείνει πίσω και όλοι πρέπει να αναλάβουμε δράση προκειμένου να αντιμετωπιστούν φαινόμενα στιγματισμού, διακρίσεων και περιθωριοποίησης και να ξεπεραστούν τα εμπόδια στην πρόσβαση στη φροντίδα υγείας για τους ασθενείς με φυματίωση.

Η εμφάνιση και διασπορά στελεχών μυκοβακτηριδίου της φυματίωσης ανθεκτικών στα αντιφυματικά φάρμακα αποτελεί μείζον πρόβλημα δημόσιας υγείας και θέτει σε κίνδυνο την πρόοδο που έχει επιτευχθεί παγκόσμια όσον αφορά τη θεραπεία και τον έλεγχο της φυματίωσης. Κύριοι λόγοι της ανάδυσης και εξάπλωσης του φαινομένου της αντοχής είναι η πλημμελής διαχείριση της αντιφυματικής θεραπείας (ακατάλληλα θεραπευτικά σχήματα, πλημμελής συμμόρφωση, πρόωρη διακοπή της θεραπείας) και η μετάδοση των ανθεκτικών μορφών της νόσου από άνθρωπο σε άνθρωπο. Στην περίπτωση της ανθεκτικής φυματίωσης (MDR/XDR TB), οι θεραπευτικές επιλογές είναι περιορισμένες, υψηλού κόστους και όχι πάντα διαθέσιμες, οι ασθενείς ενδέχεται να παρουσιάσουν σημαντικές ανεπιθύμητες ενέργειες κατά τη διάρκεια της μακροχρόνιας θεραπείας και διατρέχουν υψηλότερο κίνδυνο δυσμενούς έκβασης. Το 2015, εκτιμάται ότι 480.000 ασθενείς σε όλον τον κόσμο νόσησαν από πολυανθεκτική φυματίωση και μόνο ένας στους πέντε από αυτούς έλαβε την κατάλληλη αντιφυματική αγωγή. Προκειμένου να ελεγχθεί το φαινόμενο της αντοχής, είναι απαραίτητη η εξασφάλιση της πρόσβασης των ασθενών στη διάγνωση της ανθεκτικής φυματίωσης και σε κατάλληλη αντιφυματική θεραπεία, η λήψη κατάλληλων μέτρων προφύλαξης έναντι της μετάδοσης της νόσου, καθώς και η ορθή χρήση των αντιφυματικών φαρμάκων.

Στην Ελλάδα, με βάση τα επιδημιολογικά δεδομένα του ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ, για το χρονικό διάστημα 2004-2015, δηλώνονται ετησίως κατά μέσο όρο 600 περιπτώσεις φυματίωσης, με τη μέση επίπτωση της νόσου να υπολογίζεται στις 4,6 περιπτώσεις ανά 100.00 πληθυσμού. Σε γενικές γραμμές, κατά το προαναφερθέν διάστημα παρατηρήθηκε μικρή πτωτική τάση του ετήσιου αριθμού δηλούμενων περιπτώσεων. Επισημαίνεται πάντως ότι εξακολουθεί να διαπιστώνεται σημαντική υποδήλωση του νοσήματος, με αποτέλεσμα να μην αποτυπώνεται με σαφήνεια η επιδημιολογική εικόνα της φυματίωσης στη χώρα. Από τα διαθέσιμα στοιχεία, κατά την τελευταία πενταετία έχει παρατηρηθεί αύξηση του αριθμού των περιπτώσεων φυματίωσης σε ασθενείς που ανήκουν σε ευάλωτες κοινωνικές ομάδες (ασθενείς με HIV λοίμωξη, κρατούμενους, χρήστες ουσιών). Τα ποσοστά ασθενών με ανθεκτικές μορφές φυματίωσης (MDR/XDR-TB) έχουν παραμείνει σταθερά και είναι υψηλότερα μεταξύ ασθενών αλλοδαπής εθνικότητας. Σημαντικότερα προβλήματα όσον αφορά τη φυματίωση στη χώρα αποτελούν η έλλειψη Εθνικού Προγράμματος για τον Έλεγχο της Φυματίωσης, η υποστελέχωση και υποχρηματοδότηση των αντιφυματικών τμημάτων και ιατρείων, των εργαστηρίων στα οποία πραγματοποιούνται εργαστηριακές εξετάσεις για τη διάγνωση της φυματίωσης, η υποστελέχωση των διευθύνσεων δημόσιας υγείας, η ασυνέχεια στη

διαθεσιμότητα ορισμένων αντιφυματικών φαρμάκων, η έλλειψη προγραμμάτων επιβλεπόμενης χορήγησης θεραπειάς (DOT), η οικονομική κρίση και οι δραστικές περικοπές στην υγεία και τα προγράμματα πρόληψης για τις ευάλωτες ομάδες πληθυσμού (ασθενείς με HIV λοίμωξη, χρήστες ουσιών, φυλακισμένοι, μετανάστες και πρόσφυγες).

Το ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ. βρίσκεται σε συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και κυρίως με την Ελληνική Πνευμονολογική Εταιρεία, προκειμένου να συνδράμει στην αντιμετώπιση των προβλημάτων όσον αφορά τον έλεγχο και την αντιμετώπιση της φυματίωσης στη χώρα. Είναι φανερό πως χρειάζονται μεγαλύτερες επενδύσεις υλικών και ανθρώπινων πόρων για τη διάγνωση, την αντιμετώπιση και την πρόληψη της νόσου και συνεργασία όλων προκειμένου να υλοποιηθεί ο στόχος της εξάλειψης της φυματίωσης.

Ας ενωθούμε όλοι προκειμένου να θέσουμε τέλος στη φυματίωση.

Περισσότερες πληροφορίες για την Παγκόσμια Ημέρα κατά της Φυματίωσης 2017 μπορείτε να βρείτε στις παρακάτω ιστοσελίδες:

1. ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ. www.keelpno.gr
2. WHO EUROPE www.euro.who.int και WHO www.who.int
3. ECDC www.ecdc.europa.eu
4. Ελληνική Πνευμονολογική Εταιρεία www.hts.org.gr

Γραφείο Τύπου και Επικοινωνίας ΚΕΕΛΠΝΟ: 2105212034-35

Ελληνική Πνευμονολογική Εταιρεία: 210-7487723